

УДК 378.147:004

Гуралюк Андрій

ORCID 0000-0002-7497-5746

Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
завідувач сектору ІКТ і наукометрії відділу
наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти,
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
(Київ, Україна) E-mail: ag.guraliuk@gmail.com

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

Метою статті є визначення соціально-культурні та організаційно-педагогічні передумови цифровізації освіти у закладах вищої освіти.

Методологічну основу дослідження становлять методи: загальнонаукові та конкретно-наукові: теоретичний аналіз, узагальнення та синтез наявних у науково-методичних джерелах трактувань поняття цифровізації; ретроспективний аналіз її розвитку; методичні підходи: концептуальний, трандисциплінарний, ресурсний; принципи: сутнісного аналізу, систематичності, послідовності.

Наукову новизну становить визначення комплексу соціально-культурні та організаційно-педагогічні передумови цифровізації освіти, уточнення їх компонентного складу; виокремлення у якості однієї з організаційно-педагогічних умов цифрової культури учасників освітнього процесу.

Зазначено, що цифрова трансформація освіти є закономірним і невідворотним процесом, який спирається на ряд виокремлених нами передумов її виникнення і розвитку. Цей процес має як переваги, так і недоліки у порівнянні із класичним. Проте необхідно його сприймати як об'єктивну реальність, як ефективну відповідь на ряд цивілізаційних викликів. Більш детальне розуміння сутності цифрової трансформації, причин і передумов її виникнення сприятиме зростанню ефективності побудови методологія цифровізації освіти.

Зміст статті дозволив дійти таких висновків: Цифрова трансформація освіти це невідворотний процес, що сприяє підвищенню якості освіти в сучасних умовах. На відміну від інформатизації, цифрова трансформація характеризується масовістю і комплексністю охоплення всіх складових освітнього процесу.

Передумовами цифрової трансформації освіти стали об'єктивні тенденції розвитку суспільства. До соціально-культурних передумов відносяться: перехід від інформаційного суспільства до суспільства знань; надзвичайні ситуації та катастрофи, викликані як природними, так і антропогенними факторами; досягнення науково-технічного прогресу. До організаційно-педагогічних передумов віднесемо програмно-технічну оснащеність навчального закладу, яка залежить від його фінансової та матеріальної бази; створення цифрового освітнього середовища, розробка методик навчання, готовність до саморозвитку всіх учасників педагогічного процесу та їх цифрову культуру.

Ключові слова: цифровізація освіти, цифрова трансформація освіти, освіта, передумови цифровізації освіти, перехід до суспільства знань.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та/або практичними завданнями. Актуальність цифровізації різних сфер життя людини за останні роки помітно зросла. Реалізація цифровізації освіти отримала державну підтримку і на законодавчому рівні, так у травні 2021 року МОН винесло на громадське обговорення проект Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року, яка представляє комплексне системне стратегічне бачення цифрової трансформації цих сфер та відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. №56, а також пріоритетним напрямом та завданням (проектам) цифрової трансформації на період до 2023 року, схваленим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 365-р. [1]. До інших, основоположних нормативних актів можна віднести,

Пріоритетні напрями та завдання (проекти) цифрової трансформації на період до 2023 року [2], Концепцію розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації [3], Рамку цифрових компетентностей для громадян України [4] тощо.

Для більш глибокого розуміння причин, чому цифровізація прийшла на зміну комп'ютеризації, у процесі якої йшлося в основному про використання обчислювальної техніки для автоматизації навчального процесу, вяснимо які передумови цьому сприяли.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. Теоретико-методологічні засади впровадження цифрових технологій у галузі вищої освіти, соціальні, організаційні, культурні, психологічні та педагогічні основи використання інноваційних методик в системі вищої освіти досліджували такі вітчизняні дослідники як В. Биков, А. Гуржій, М. Жалдак, І. Журба, Н. Морзе, Ю. Рамський, А. Рибчук, С. Семеріков, О. Спінін, С. Сисоєва, О. Процишин та ін. Шляхи та проблеми цифрової трансформації в суспільстві й освіті розглянуто багатьма зарубіжними вченими, серед яких D. Bonnet, A. Grace, T. Hess, G. Kane, Ch. Klötzer, Ch. Matt, R. Morakanyane, A. Saykili, A. Singh, F. Tulinayo, G. Westerman та ін.

Аналізуючи праці цих та інших авторів, можна зробити висновок, що не зважаючи на велику кількість праць присвячених тематиці цифровізації освіти, питанню визначення передумов її масштабного і стрімкого впровадження було приділено досить мало уваги, зважаючи на «очевидність» цього питання. Проте даний аспект є дуже важливим як для запобігання відставання цифрової трансформації освіти від інших галузей господарства, так і для визначення перспектив розвитку сфери освіти.

Мета статті. Визначити соціально-культурні та організаційно-педагогічні передумови цифровізації освіти.

Процедура теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження із зазначенням методів дослідження. Методологічну основу дослідження становлять методи: загальнонаукові та конкретно-наукові: теоретичний аналіз, узагальнення та синтез наявних у науково-методичних джерелах трактувань поняття цифровізації; ретроспективний аналіз її розвитку; методичні підходи: концептуальний, трансдисциплінарний, ресурсний; принципи: сутнісного аналізу, систематичності, послідовності.

Наукову новизну становить визначення комплексу соціально-культурні та організаційно-педагогічні передумови цифровізації освіти, уточнення їх компонентного складу; виокремлення у якості однієї з організаційно-педагогічних умов цифрової культури учасників освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Кінець ХХ – початок ХХІ століття ознаменувався бурхливим розвитком науково-технічного прогресу у сфері інформатики та комп'ютерної техніки. З ряду причин сучасні технології роботи із інформацією в основному орієнтовані на її так звану цифрову форму представлення. Не вдаючись у технічні подробиці (дискретизація, квантування, матеріально-енергетичне представлення тощо), зазначимо що під цифровою формою представлення інформації ми будемо розуміти спеціальним чином перетворену (оброблену, закодовану) інформацію, з якою можуть працювати сучасні комунікативні та інформаційно-перетворюючі пристрої.

Досі не існує однозначного розуміння що вважати цифровізацією. Так О. Розгон під дефініцією «цифровізація» розуміє насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними. Мета цифровізації України – цифрова трансформація існуючих і створення нових галузей економіки, трансформація усіх сфер життєдіяльності України у нові, більш ефективні та сучасні [5]. Таким чином, процес цифровізації, фактично, є еквівалентним процесу впровадження інфокомунікаційної техніки в галузі господарства, а відтак і в освіту. З цієї точки зору, доцільним вважається ведення наступної періодизації цифровізації в освіті:

Перший етап: середина восьмидесятих – початок дев'яностих років. У цей період в навчальних закладах почали з'являтися перші комп'ютерні класи. Навчання було спрямоване на розвиток комп'ютерної грамотності.

Другий етап почався в середині 90-х і продовжувався близько 20 років. На цьому етапі відбувалось цілеспрямоване впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес не лише на заняттях з інформатики. Цифрові пристрої стали складовою різних частин навчального процесу. У цьому періоді стали з'являтися розуміння, що впровадження цифрових технологій в освіту не просто підвищує ефективність навчального процесу, а стає причиною його кардинальної перебудови. Так у 2002 році американські вчені Д. Джонсон і Л. Бакер видали одну з перших наукових праць про цифрову трансформацію системи освіти під назвою «Оцінка впливу технологій у викладанні та навчанні». Джонсон і Бакер одні з перших висловили можливість застосування цифрових технологій освіти. У своїй монографії автори описали на свій погляд можливі плюси та мінуси цифровізації освіти в різних сферах освіти: когнітивної, афективної, успішності учнів, освіти дорослих, змін у педагогіці, поліпшенні технологічних навичок педагога й у технологічній інтеграції [6, 119–137].

Третій, сучасний етап, почався із середини 10-х років XXI століття. Він ознаменований масовим впровадженням інфокомунікаційної техніки і, власне, цифровою трансформацією – застосуванням цифрових технологій у всіх процесах освіти. Суттєвою особливістю цього етапу є кардинальна зміна всіх освітніх процесів: заплановані результати навчання і зміст освіти; педагогічні методи та технології навчання; організація навчальної роботи, інструменти (технічні засоби) для неї та управління цим процесом.

Ряд дослідників притримуються дещо іншої точки зору. Вони ототожнюють цифровізацію із цифровою трансформацією освіти. Так А. Іщенко визначає цифровізацію освіти, як впровадження в освітній процес на всіх рівнях сучасних інформаційно-комунікаційних технологій з метою розвитку у молоді навичок XXI століття (в тому числі – аналізу достовірності отримуваної інформації, застосування критичного мислення), максимального використання в навчальних цілях різноманітного мультимедійного контенту, інтенсифікацію освітнього процесу за рахунок застосування інтерактивних методів навчання [7].

Причинами якісного переходу на новий рівень є процеси поширення інформаційно-комунікаційних технологій та мережі Інтернет, явища глобалізації та конвергенції як взаємопроникнення у бізнес-процеси учасників цифрової екосистеми. За науковими оцінками у сучасному світі інформаційно-комунікаційні технології формують новий технологічний базис суспільства. До цифрових технологій належать Інтернет речей, роботизація та кіберсистеми, штучний інтелект, великі дані, безпаперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні та туманні обчислення, безпілотні та мобільні технології, біометричні, квантові технології, технології ідентифікації, блокчейн тощо [8], тобто все те, що є результатами науково-технічного прогресу.

Зазначимо, що науково-технічний прогрес був не єдиним чинником впливу на перехід від умовної «інформатизації» до цифровізації освіти. На рис. 1 відображені передумови цифрової трансформації освіти. Вони поділені на дві групи: соціально-культурні та організаційно-педагогічні.

Соціально-культурні передумови витікають із процесів, зумовлених еволюційними змінами у суспільстві – переходу до інформаційного, а потім і до суспільства знань; викликаних надзвичайними ситуаціями, що у свою чергу досить умовно можна поділити на природні (землетруси, посухи, повені, цунамі, урагани та ін.) та техногенні (COVID-19, радіоактивні чи хімічні викиди, війна та ін.); пов'язані із розвитком науки та техніки (у першу чергу, глобальна мережа Інтернет та комп'ютерна техніка). Організаційно-педагогічні передумови цифрової трансформації освіти можна розглядати як інтеграцію таких компонентів як технічна оснащеність закладів вищої освіти (вимагає відповідних фінансових затрат – комп'ютерна техніка, доступ до Інтернет, ліцензоване програмне забезпечення тощо); цифрова культура учасників педагогічного процесу (як викладацько-професорського складу, здобувачів освіти, так і адміністративного і допоміжного персоналу); створення цифрового освітнього середовища; розробка методик навчання. Ще однією виокремленою нами умовою, яка строго кажучи не відноситься до організаційно-педагогічних, а є скоріше, психологічною, є готовність учасників педагогічного процесу до саморозвитку.

Все зазначене вище і сприяло запуску процесу цифрової трансформації освіти – оновленню планованих освітніх результатів, змісту освіти, методів та організаційних форм навчальної роботи, а також оцінюванню досягнутих результатів у цифровому середовищі, що швидко розвивається, для кардинального поліпшення освітніх результатів кожного учня. Цифрові технології вперше в історії дали можливість забезпечити індивідуалізацію для кожного учня освітньої траєкторії, методів (форм) та темпу освоєння освітнього матеріалу [9]. Також до переваг цифрової трансформації освіти відносять широкий доступ учнів до інформаційних ресурсів освіти; можливість будувати індивідуалізовані освітні траєкторії; прозорість діяльності освітніх організацій; оптимізацію взаємодії між викладачами та студентами, між усіма учасниками освітнього процесу; формування мобільних структур управління освітнім процесом та ін.

Відзначимо, що поруч із позитивними моментами у літературі зустрічаються скептичні оцінки цифровізації освіти. Обговорюються виклики, з якими стикається система вищої освіти: підвищення конкуренції на ринку освітніх послуг у зв'язку з появою нових провайдерів, зростання мобільності учнів, зміна їх запитів до змісту, форм та технологій навчання, з одного боку, та нездатність вищів освоїти нові вимоги та використовувати у повному обсязі можливості цифрових технологій – з іншого [10]. Також звертається увага на зростання шахрайства та плагіату у зв'язку з розширенням доступу до інформаційних ресурсів освітніх організацій [11, 3].

Значне занепокоєння у багатьох науковців і практиків викликає формалізація професійної підготовки та зниження різноманітності знань і компетентностей випускників у зв'язку з алгоритмізацією та стандартизацією онлайн-освіти, особливо у разі застосування роботизованих програм та відсутності безпосереднього контакту між викладачем та здобувачами освіти.

Зазначимо, що цифрова трансформація освіти є закономірним і невідворотним процесом, який спирається на ряд виокремлених нами передумов її виникнення і розвитку. Цей процес має як переваги, так і недоліки у порівнянні із класичним. Проте необхідно його сприймати як об'єктивну реальність, як

ефективну відповідь на ряд цивілізаційних викликів. Більш детальне розуміння сутності цифрової трансформації, причин та передумов її виникнення сприятиме зростанню ефективності побудови методологія цифровізації освіти.

Рис. 1. Передумови цифрової трансформації освіти

Висновки з дослідження і перспективи подальших наукових розвідок. Цифрова трансформація освіти це невідворотний процес, що сприяє підвищенню якості освіти в сучасних умовах. На відміну від інформатизації, цифрова трансформація характеризується масовістю і комплексністю охоплення всіх складових освітнього процесу. Передумовами цифрової трансформації освіти стали об'єктивні тенденції розвитку суспільства. До соціально – культурних передумов відносяться: перехід від інформаційного суспільства до суспільства знань; надзвичайні ситуації та катастрофи, викликані як природними, так і антропогенними факторами; досягнення науково-технічного прогресу. До організаційно-педагогічних передумов віднесемо програмно-технічну оснащеність навчального закладу, яка залежить від його фінансової та матеріальної бази; створення цифрового освітнього середовища, розробка методик навчання, готовність до саморозвитку всіх учасників педагогічного процесу та їх цифрову культуру.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо аналітичне дослідження впливу кожної із виокремлених передумов на ефективність роботи системи навчально-наукового забезпечення відкритого освітнього середовища в закладах вищої освіти України

References

1. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (проект). URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/05/25/tsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx>
Konceptsiia tsyfrovoi transformatsii osvity i nauky na period do 2026 roku (proekt) [Concept of Digital Transformation of Education and Science for the Period Until 2026 (Project)]. Retrieved from : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/05/25/tsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx>
2. Пріоритетні напрями та завдання (проекти) цифрової трансформації на період до 2023 року: Розпорядження КМУ від 17 лютого 2021 р. № 365-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D1%80#Text>
Priorityetni napriamy ta zavdannya (proekty) tsyfrovoi transformatsii na period do 2023 roku: Rozporiadzhennia KМУ vid 17 liutoho 2021 r. № 365-r. [Priority Directions and Tasks (projects) of Digital Transformation for the Period Until 2023: Decree of the CMU dated February 17, 2021 No. 365]. Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D1%80#Text>

3. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження КМУ від 3 березня 2021 р. № 167-р URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovyykh kompetentnosti ta zatverdzhennia planu zakhodiv z yii realizatsii: Rozporiadzhennia KМУ vid 3 bereznia 2021 r. № 167-r. [On the Approval of the Concept of the Development of Digital Competences and the Approval of the Plan of Measures for its Implementation: Decree of the CMU of March 3, 2021 No. 167]. Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
4. Рамка цифрової компетентності для громадян України (DigComp 2.0: Digital Competence Framework for Citizens). URL : https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/3/mintsifra-oprilyudnyue-ramku-tsfrovoi-kompetentnosti-dlya-gromadyan/%D0%9E%D0%A0%20%D0%A6%D0%9A.pdf
Ramka tsyfrovoi kompetentnosti dlia hromadian Ukrainy (DigComp 2.0: Digital Competence Framework for Citizens) [Digital competence framework for Ukrainian citizens (DigComp 2.0: Digital Competence Framework for Citizens)]. Retrieved from : https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/3/mintsifra-oprilyudnyue-ramku-tsfrovoi-kompetentnosti-dlya-gromadyan/%D0%9E%D0%A0%20%D0%A6%D0%9A.pdf
5. Розгон О. В. До проблеми та перспективи цифровізації промисловості. *Регіональні інноваційні ініціативи : завдання та шляхи вирішення: зб. наук. пр. за матеріалами Круглого столу* (5 квітня 2019 р.). Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. С. 114–120. URL : <https://openarchive.nure.ua/handle/document/13217>
Rozghon, O. V. (2019). Do problemy ta perspektyvy tsyfrovizatsii promyslovosti [To the Problem and Prospects of Digitalization of Industry]. *Rehionalni innovatsiini initsiatyvy : zavdannia ta shliakhy vyrishennia: zb. nauk. pr.za materialamy Kruhloho stolu, 5 kvitnia 2019 r. – Regional Innovation Initiatives: Tasks and Solutions: Coll. of Science According to the Materials of the Round Table (April 5, 2019)*. Kharkiv, Ukraine. Retrieved from : <https://openarchive.nure.ua/handle/document/13217>
6. Johnston J., Barker L. T. Assessing the impact of technology in teaching and learning: A sourcebook for educators. Institute of Social Research, University of Michigan, 2002.
Johnston, J., Barker, L. T. (2002). Assessing the impact of technology in teaching and learning: A sourcebook for educators. Institute of Social Research, University of Michigan.
7. Іщенко А. Ю. Національна платформа цифрової освіти як пріоритетний інструмент оновлення вітчизняної освітньої системи : аналітична записка / Національний інститут стратегічних досліджень. 2020 р. URL : <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-05/cyfrova-osvita.pdf>
Ishchenko A.Iu. (2020). Natsionalna platforma tsyfrovoi osvity yak priorytetnyi instrument onovlennia vitchyznianoї osvitnoi systemy : analitychna zapyska / Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen [The National Platform of Digital Education as a Priority Tool For Updating the National Education System: Analytical Note / National Institute for Strategic Studies]. Retrieved from : <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-05/cyfrova-osvita.pdf>
8. Фіщук В. та ін. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. *Український інститут майбутнього*. URL : <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>
Fishchuk, V. et al., Ukraine 2030E – kraina z rozvynutoiu tsyfrovoyu ekonomikoiu. Ukrainyskyi instytut maibutnoho [Ukraine 2030E – a Country With a Developed Digital Economy. Ukrainian Institute of the Future]. Retrieved from : <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>
9. Рибчук А. В., Журба І. Є., Процишин О. Р. Цифрова трансформація глобального освітнього середовища. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022, 1. URL : <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/03/2022-en-1-44.pdf>
Rybchuk, A.V., Zhurba, I.Ie., Protsyshyn, O.R. (2022). Tsyfrova transformatsiia hlobalnoho osvitnoho seredovyshcha [Digital Transformation of the Global Educational Environment]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of the Khmelnytskyi National University*, 1. Retrieved from : <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/03/2022-en-1-44.pdf>
10. Collins A., Halverson R. Rethinking education in the age of technology: The digital revolution and the schools. New York: Teachers College Press, 2009.
Collins, A., Halverson, R. (2009). Rethinking education in the age of technology: The digital revolution and the schools. New York: Teachers College Press.
11. Saykili A. Higher education in the digital age: The impact of digital connective technologies // *Journal of Educational Technology & Online Learning*. 2019. No. 2 (1). P. 1–15. Doi: 10.31681/jetol.516971.
Saykili, A. (2019). Higher education in the digital age: The impact of digital connective technologies // *Journal of Educational Technology & Online Learning*. No. 2 (1). P. 1–15. Doi: 10.31681/jetol.516971

Guraliuk A.

ORCID 0000-0002-7497-5746

PhD in pedagogical sciences, senior researcher,
Head of ICT and Scientometrics Sector of the Department of
Scientific Information and Analytical Support of Education,
V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine
(Kyiv, Ukraine) E-mail: ag.guraliuk@gmail.com

SOCIO-CULTURAL AND ORGANIZATIONAL-PEDAGOGICAL PREREQUISITES FOR DIGITAL TRANSFORMATION OF EDUCATION

The purpose of the article is to determine the socio-cultural and organizational-pedagogical prerequisites for digitalization of education in higher education institutions.

*The following methods are the **methodological basis** of the research: general scientific and specifically scientific: theoretical analysis, generalization and synthesis of interpretations of the concept of digitization available in scientific and methodological sources; retrospective analysis of its development; methodological approaches: conceptual, transdisciplinary, resource; principles: substantive analysis, systematicity, consistency.*

The scientific novelty is the definition of the complex social-cultural and organizational-pedagogical prerequisites for digitalization of education, clarification of their component composition; highlighting as one of the organizational and pedagogical conditions of the digital culture of participants in the educational process.

It is noted that the digital transformation of education is a natural and inevitable process, which is based on a number of prerequisites for its emergence and development that we have identified. This process has both advantages and disadvantages compared to the classical one. However, it must be perceived as an objective reality, as an effective response to a number of civilizational challenges. A more detailed understanding of the essence of digital transformation, the reasons and prerequisites for its occurrence will contribute to the increase in the effectiveness of building the methodology of digitalization of education.

*The content of the article made it possible to reach the following **conclusions**: Digital transformation of education is an inevitable process that contributes to the improvement of the quality of education in modern conditions. Unlike informatization, digital transformation is characterized by the mass and complexity of covering all components of the educational process.*

Objective trends in the development of society became the prerequisites for the digital transformation of education. Social and cultural prerequisites include: the transition from an information society to a knowledge society; emergency situations and disasters caused by both natural and anthropogenic factors; achievement of scientific and technical progress. The organizational and pedagogical prerequisites include the software and technical equipment of the educational institution, which depends on its financial and material base; creation of a digital educational environment, development of teaching methods, readiness for self-development of all participants in the pedagogical process and their digital culture.

Keywords: Digitalization of education, Digital transformation of education, Education, Prerequisites of digitalization of education, Transition to a knowledge society.

Стаття надійшла до редакції 09.08.2022

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Н.О. Терентьєва**